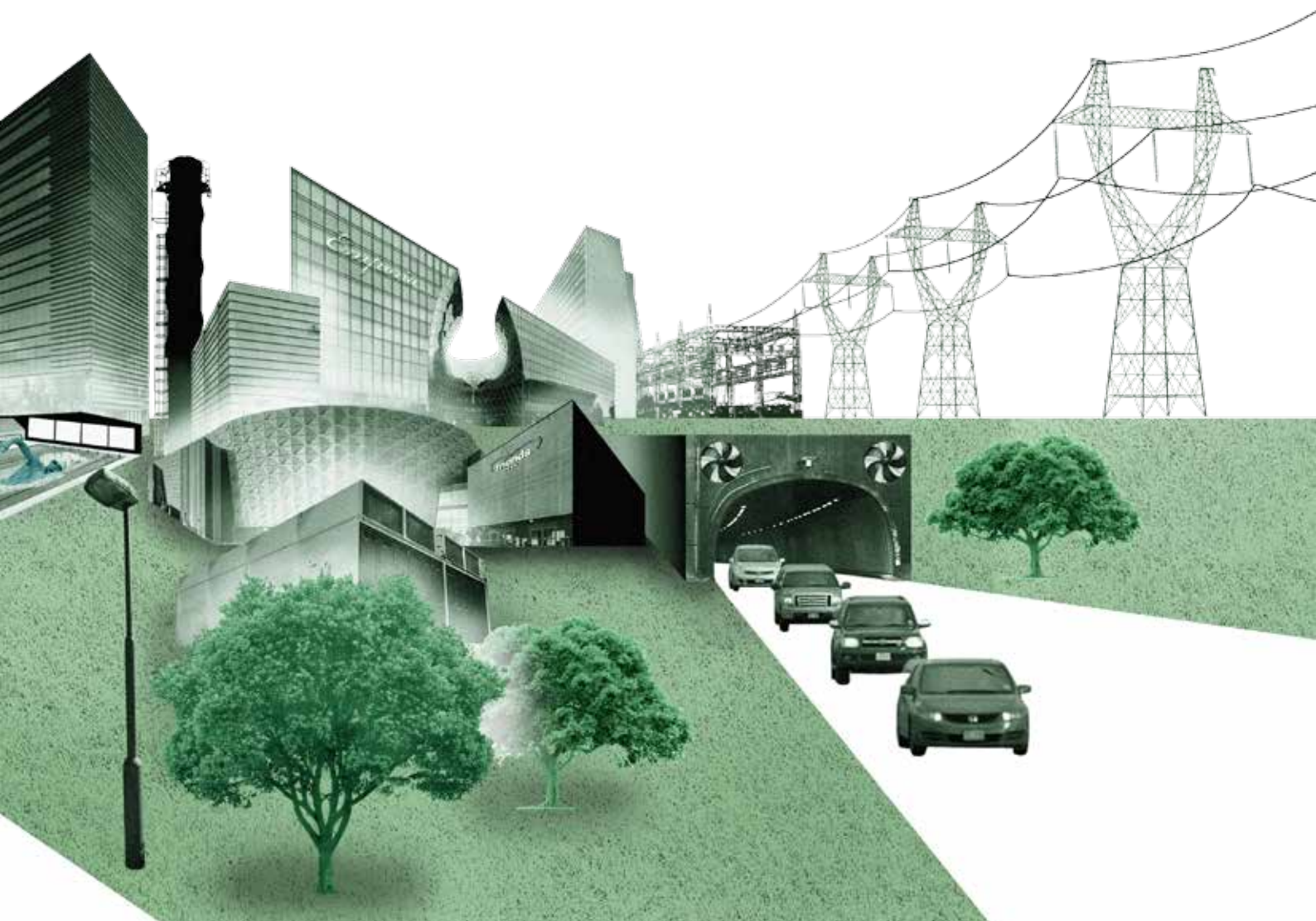

VI GER FASTIGHETER LIV

Välkommen till Bravidas första hållbarhetsrapport

Vår målsättning är att presentera vår affär ur ett hållbarhetsperspektiv samt beskriva hur vi arbetar med miljömässiga, ekonomiska och sociala frågor i vår dagliga verksamhet. Rapporten beskriver vad vi uppnått under det gångna året och ger en inblick i våra ambitioner för framtiden.

ÖVERSIKT AV VÅR RAPPORT

BRAVIDA UR ETT HÅLLBARHETSPEKTRIV

INSTALLATIONS- OCH SERVICEBRANSCHEN
– EN DEL AV LÖSNINGEN

5.

Hållbart byggande och underhåll är en nödvändig del i att möta framtidens utmaningar.

TEKNIKLÖSNINGAR FÖR ETT
LEVANDE SAMHÄLLE

6.

Våra lösningar skapar förutsättningar för levande fastigheter och långsiktig utveckling och tillväxt.

VD-ORD

8.

”Jag arbetar
i en framtids-
bransch.”

SAMARBETEN OCH
GODA RELATIONER

Vi skapar värde genom att möta våra intressenters förväntningar.

10.

Bravidas fokusområden

UTVECKLING 2015

ETIK OCH
EKONOMISKT
ANSVAR

14.

TRYGGA OCH MOTIVERADE
MEDARBETARE

16.

RÄTT LEVERANTÖRER

20.

NÖJDA KUNDER

22.

EFFEKTIV ENERGI- OCH
RESURSANVÄNDNING

25.

SAMHÄLLS-
UTVECKLING

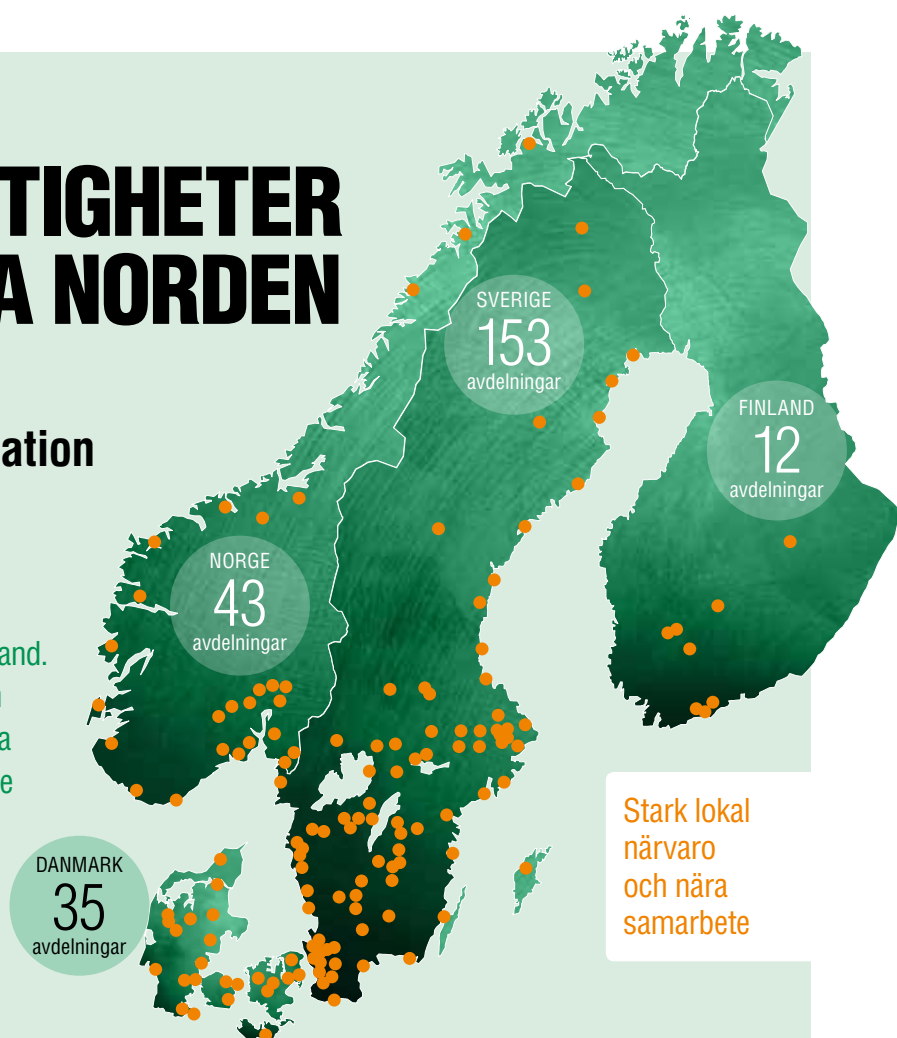

28.

VI GER FASTIGHETER LIV – I HELA NORDEN

Ledande inom installation och service i Norden

Vi är drygt 9 000 engagerade medarbetare på ett 140-tal orter i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Genom en stark lokal närvaro och ett nära samarbete bygger vi långa kundrelationer där vi erbjuder både trygghet och nya möjligheter. Bravida ska vara det självklara valet och en aktiv partner till våra kunder, gamla som nya.

Stark lokal närvaro och nära samarbete

Bravida ger fastigheter liv

Med modern teknik och innovativa lösningar ger vi fastigheter liv. Våra installations- och serviceuppdrag omfattar fastigheters livgivande funktioner: energi, värme, kyla, vatten och luft. Med ett starkt helhetserbjudande och mångårig erfarenhet och kompetens från installation och service kan vi bidra till hållbar samhällsutveckling. I samverkan med leverantörer, samarbetspartners och kunder vill vi fortsätta att utveckla vår verksamhet och vårt erbjudande mot ännu bättre och mer hållbara lösningar.

TJÄNSTER

INSTALLATION

Ny- och ombyggnation av tekniska system i byggnader, anläggningar och infrastruktur.

SERVICE

Drift och underhåll samt mindre ombyggnationer av installationer i byggnader och anläggningar.

TEKNIKOMRÅDEN

EL

VÄRME & SANITET (VS)

VENTILATION

SPECIALOMRÅDEN

Säkerhet – Sprinkler – TSM* – Kraft – Kyla

*Technical Service Management

INSTALLATIONS- OCH SERVICE- BRANSCHEN – EN DEL AV LÖSNINGEN

Energianvändning och miljöpåverkan kopplad till fastigheter och infrastruktur är betydande och utgör en global utmaning. Hållbart byggande och underhåll är en nödvändig del i framtidens lösningar.

Installations- och servicebranschen bidrar till ett levande samhälle. Genom att tillhandahålla funktionella byggnader, innovativa installationslösningar, smart infrastruktur och effektiva system för drift och underhåll bidrar branschen till ett samhälle med fungerande samhällstjänster, säkra transporter, arbetstillfällen och goda miljöer att leva och verka i.

Samtidigt medför fastigheters och infrastrukturprojekts bygg- och driftsfas betydande energiåtgång och klimatpåverkan. Även utformning, materialval, underhåll och möjligheter till återanvändning och återvinning vid livtidens slut har betydelse för den totala miljöpåverkan. I kombination med en global utveckling med växande befolkning, höjd levnadsstandard, ökad inflyttning till städer och utbyggd infrastruktur uppstår ett starkt behov av hållbara lösningar.

Bravida bidrar aktivt till levande fastigheter och utveckling av hållbara samhällen. Tillsammans med leverantörer, branschkollegor och kunder har vi möjlighet att utveckla arbetsmetoder, produkter, system- och tjänstelösningar som bidrar till ett energieffektivt, miljövänligt och säkert samhälle. Med vår kompetens när det gäller teknik och helhetslösningar för energi, värme, vatten, säkerhet och luft vill vi skapa förutsättningar för långsiktig utveckling och tillväxt.

Visste du detta?

- **Varje dag förbrukas** enorma mängder naturresurser för att bygga, underhålla, värma upp eller kyla ner fastigheter. Idag svarar produktion och transporter av byggmaterial, tillsammans med drift och underhåll av existerande fastigheter för 40 procent av världens energianvändning och 30 procent av de totala utsläppen av växthusgaser.

- **Om 40 år kommer det** enligt prognoserna att bo nästan tre miljoner fler människor i Norden samtidigt som urbaniseringen ökar, framförallt till de nordiska huvudstadsområdena. Det ställer stora krav på infrastruktur, fastighetsbestånd och energieffektivitet.

- **Det finns mycket kvar** att göra för att minska energiåtgången i byggnader. 2020 träder nya energikrav i kraft i EU. I dagsläget skulle 80 procent av alla myndighetsbyggnader i Sverige inte uppfylla kraven.

- **Energieffektivisering är ett sätt** att nå flera miljö kvalitetsmål. Det kan åstadkommas genom förbättrad isolering av byggnader eller genom att välja mer energieffektiva installationer och apparater, bland annat för belysning och ventilation. I industrin kan man gå över till teknik som använder energin mer effektivt, till exempel i pumpar, fläktar och andra motorer. Utbildning av drift- och underhållspersonal är viktig för att utrustning ska användas energieffektivt.

Källor: Nordiska Ministerrådet, Svenska Naturvårdsverket, United Nations Environment Programme

TILLVÄXTEN DRIVS AV FYRA VIKTIGA TRENDER

1. Energieffektivisering

Ökad efterfrågan på energieffektiva lösningar driver efterfrågan. Fastigheter står för 40 procent av den totala energianvändningen.

2. Nybyggnation och renovering

Bara i Sverige planeras för 550 000 bostäder till år 2025. Samtidig är mer än 500 000 existerande bostäder i behov av renovering.

3. Investering i infrastruktur

I Norden görs omfattande statliga infrastruktursatsningar som ett resultat av eftersatt underhåll och investeringar.

4. Ökad komplexitet i byggnader

Högt tekniskt innehåll i moderna fastigheter ökar komplexiteten och behovet av kompetens för installation och service.

► Läs mer om viktiga trender i Bravidas årsredovisning 2015

TEKNIKLÖSNINGAR FÖR ETT LEVANDE SAMHÄLLE

Bravidas installations- och servicelösningar finns i hela samhället, från enskilda fastigheter till stora infrastrukturprojekt. Tillsammans med våra leverantörer och kunder arbetar vi för att minska miljö- och klimatpåverkan från de fastigheter och anläggningar som vi installerar och underhåller. Med utvalda lösningar, effektiva processer, förebyggande underhåll och tidiga åtgärder minskar vi energi- och resursåtgång och skapar förutsättningar för levande fastigheter och långsiktig utveckling och tillväxt.

SJUKHUS

Sjukhus och andra vårdinrättningar är några av de mest installationstäta byggnaderna som finns. Samtidigt ställer de enormt höga krav på säkerhet och funktionalitet. Vi arbetar med sjukhus i alla de skandinaviska länderna.

HELHETSLÖSNINGAR BOSTAD

Våra installationslösningar för bostadshus omfattar inte bara basfunktionerna inom el, vs och ventilation, utan även energiåtervinning, hissar, brand och intrångsskydd samt tele- och datanätverk.

SIMHALL

Miljön i en simhall ställer stora krav på de tekniska lösningarna. Bravida har stor erfarenhet av installation och underhåll av simhallar runt om i Skandinavien.

SÄKERHETSSYSTEM

Vi tillhandahåller säkerhetsfunktioner såsom passerkontroll, kameraövervakning, inbrottslarm och brandlarm, även i form av integrerade totallösningar.

BANSTRÖMSFÖRSÖRJNING

Dessa system omfattar bland annat kontaktledningar och omformarstationer där växelspanningen omvandlas till 15 000 volts likspänning för tågtrafik.

BERGVÄRME

Utnyttjar grundvattnets ganska stabila temperatur på 6–8° för att producera rumsvärme och tappvarmvatten med hjälp av en värmepump. Bergvärmehållets djup är 50–200 meter.

BELYSNING

Vi installerar belysningslösningar framför allt på arenor, parkeringsplatser och i vägtunnlar. Projektet omfattar allt från elförsörjning till montering av armaturer.

HELHETSLÖSNINGAR KONTOR

El, vs och ventilation är kärnan i våra tekniklösningar för kontor. Förutom basinstallationerna kan exempelvis komfortkyla, luftrening, kommunikationsnätverk samt brand och intrångsskydd ingå.

INDUSTRI

Vi har stor vana att installera i industriella miljöer med pågående produktion. Bravida erbjuder kompletta installationslösningar, drift och energieffektivisering utan att påverka den parallella produktionsverksamheten.

AUTOMATION

Omfattar både industri- och fastighetsautomation, det vill säga automatisk styrning av industriprocesser respektive styrning och reglering av fastigheters tekniska system. Optimal driftsäkerhet och energieffektivitet är målet.

PROCESSKYLA

Våra lösningar för kyla kan bland annat användas i industriprocesser, för förvaring av livsmedel, temperaturreglering av datahallar och för konstfrusna isbanor.

KÖPCENTRUM

Stora köpcentrum där många människor verkar och vistas kräver trygga och hållbara lösningar. Vi arbetar i stora och små projekt där vi både installerar och servar lösningar inom el, vs och ventilation samt våra specialområden.

STÄLLVERK

Dirigerar elkraften på ett säkert sätt till olika regioner och brukare i samhället. Vid behov transformeras spänningen från högre till lägre nivåer.

ARENOR

Vi installerar och underhåller flera arenor. De stora byggnaderna ställer höga krav på installationerna, inte minst deras förmåga att kunna anpassas efter behov och hantera stora publikerna.

DATAHALL

Även om moderna data- och serverhallar är energieffektiva har de en stor energianvändning och utrustningen i anläggningarna alstrar mycket värme. För att skapa ett stabilt inomhusklimat krävs kontinuerlig kylning och den stora energiåtgången gör att effektiva installationslösningar får en central roll.

VENTILATIONSSYSTEM

I vägtunnlar är det viktigt att luftkvaliteten hålls på en bra nivå vid normala trafikförhållanden, och att man i händelse av brand snabbt kan ventilera ut giftiga rökgaser.

INFRASTRUKTUR

Vi arbetar i flera stora infrastrukturprojekt som bidrar till samhällets utveckling och tillväxt – just nu bland annat i vägtunnlar, inom banteknik och tunnelbanesystem.

VI VILL BIDRA TILL ETT LEVANDE SAMHÄLLE

Jag har förmånen att arbeta i en framtidsbransch. När hållbarhetsfrågor kring energi- och miljö ökar i betydelse finns delar av lösningen framåt i installations- och servicebranschen.

Hållbarhet är viktigt för Bravida. Vi har 50 000 kunder och varje dag hjälper vi dem att bidra till ett hållbart samhälle. Vår ambition är att efter varje installation eller serviceuppdrag ska fastigheter och anläggningar fungera lite bättre, vara mer energieffektiva och de som vistas där ska uppleva trygghet, hälsa och välmående. Helt enkelt uppleva att vårt arbete ger fastigheter liv.

Men hållbarhetsfrågan är större än energi- och miljö och de tjänster vi levererar. Den handlar om allt vi gör i vår vardag. Vi är del av ett levande samhälle där vi behöver se till vår roll och våra påverkansmöjligheter som företag. Hur vi bedriver vår verksamhet och samverkar

med andra aktörer är avgörande för möjligheten till en positiv utveckling i vår omvärld.

VÅR VISION KRÄVER ARBETE I FLERA DIMENSIONER

Vår vision är att vara Nordens ledande leverantör av installations- och servicetjänster. Vi strävar ständigt efter att förbättra oss och att ligga i framkant. Våra ambitiösa mål för lönsamhet, tillväxt och nöjda kunder går därför hand i hand med höga målsättningar för våra medarbetares säkerhet, välbefinnande och motivation och inte minst vårt mål att vara den ledande leverantören av energieffektiva och miljövänliga tjänster i Norden. Vi spänner bågen och siktar högt. Men med vår starka kultur och vårt arbetssätt Bravida Way har vi verktygen för att driva förändring och utveckling på flera plan.

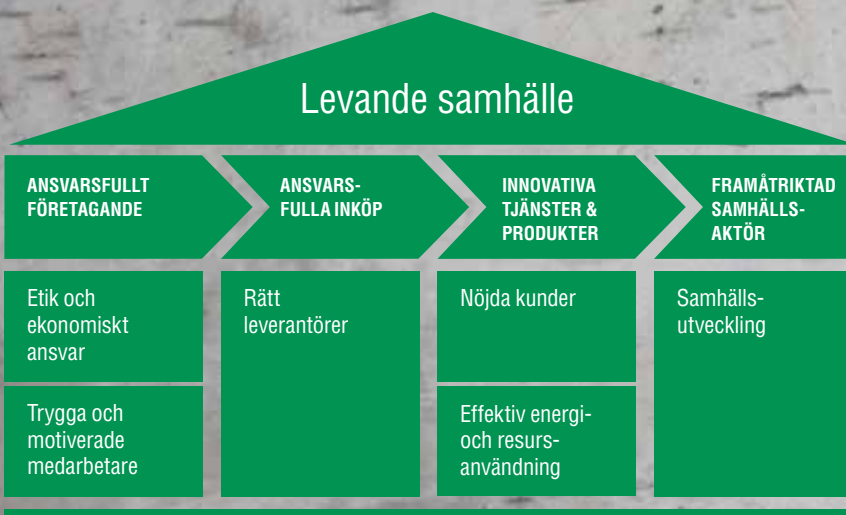
VÅR HÅLLBARHETSRAPPORT VISAR RIKTNINGEN

För att tydliggöra vårt ansvar, våra styrkor och våra utvecklingsområden ur ett hållbarhetsperspektiv har vi tagit fram Bravidas första hållbarhetsrapport. Rapporten vänder sig till alla våra intressenter, men främst de vi interagerar mest med: våra medarbetare, kunder, samarbetspartners, investerare och leverantörer.

Vi vill visa hur vi arbetar med långsiktigt, ansvarsfullt och hållbart företagande idag och vad som är Bravidas ambitioner framåt. Vi tar utgångspunkt i FN:s Global Compact och beskriver, utifrån analys av våra väsentliga frågor, hur vi arbetar inom sex övergripande områden:

VÅRA HÅLLBARHETSVERKTYG

1 Vår ambition och inriktning

2 Våra värderingar

Affärsmässighet – vi tar ett tydligt ansvar för ekonomi och lönsamhet.

Enkelhet – vi har ett enhetligt och okomplicerat agerande.

Kompetens – vi har kunskap, vilja och förmåga.

Stil – vi är pålitliga och har ett ansvarsfullt agerande.

- Etik och ekonomiskt ansvar
- Trygga och motiverade medarbetare
- Rätt leverantörer
- Nöjda kunder
- Effektiv energi- och resursanvändning
- Samhällsutveckling

ÅRET SOM GÅTT

Under 2015 har vi gjort flera framsteg. Vi har ökat vår tillväxttakt och vi upprätthåller en god lönsamhet samtidigt som starka kassaflöden säkrar en finansiell stabilitet.

Våra värderingar lägger grunden för ett ansvarsfullt företagande. Vår notering vid Nasdaq Stockholm i höstas understryker än mer vikten av en ansvarsfull verksamhet.

Tillsammans med våra chefer arbetar vi för att tydliggöra de krav som ställs på oss. Vår uppdaterade uppförandekod är en hjälp att diskutera och klargöra gränsdragningar kring affäretiska frågor. Vi arbetar med en ny och tydlig plan för jämställdhet och mångfald. Även här är en nyckelaktivitet att utbilda och öka medvetenheten och engagemanget kring frågorna hos chefer och medarbetare i organisationen. Arbetet med detta fortsätter under 2016.

Vi har tagit fram en ny uppförandekod för våra leverantörer. Med en förbättrad inköpsplattform underlättar vi för våra avdelningar att göra rätt inköp ur såväl ett hållbart som ekonomiskt perspektiv.

Vi är stolta över att våra kunder uppskattar Bravida och det arbete vi gör. I våra Nöjd Kund- och lojalitetsmätningar ser vi att fyra av fem kunder kan tänka sig rekommendera andra att anlita Bravida. Vi ser också att kunderna värdesätter det utvecklingsarbete som genomförts ute i våra avdelningar för att stärka kvaliteten i våra leveranser. Samtidigt förväntar sig våra kunder att vi skapar fler innovativa installationslösningar som sänker kostnader och hjälper dem i deras energi- och miljöarbete. Ett

steg i det är att vi ökar våra långsiktiga insatser för att höja antalet uppdrag med energi- och miljöprofil. Bland annat har vi inlett ett samarbete med KTH, Kungliga Tekniska högskolan i Stockholm, för att snabbare fånga upp nya forskningsrön som kan bidra till nya energismarta lösningar.

Mycket går åt rätt håll, men inom säkerhet och hälsa har trenden med minskande arbetsskadefrekvens och sjuktal brutits under 2015. Det är allvarligt. Att våra medarbetare ska komma hem hela och friska efter dagens arbete är högsta prioritet på Bravida! Vi analyserar mätningarna för att förstå orsakerna och kunna vidta rätt åtgärder. Under våren 2016 lanserar vi ett nytt incident- och riskhanteringssystem som bland annat möjliggör rapportering via smarta mobiltelefoner. Det blir ett viktigt verktyg för att hjälpa oss att åter vända trenden i positiv riktning.

Vår största möjlighet att förbättra vår egen miljöpåverkan är våra egna bilar och hur de används. Vi effektiviserar successivt vår bilflotta när gamla bilar byts mot nya. Vi utreder också hur vi kan öka takten i detta. Vi har tagit små steg i rätt riktning när vi genom bättre planering minskat antalet besök våra tekniker gör hos grossister.

HÅLLBARHETSUPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING ÄR ETT VIKTIGT VERKTYG FRAMÅT

Sammantaget är jag mycket nöjd med att vi tagit flera steg åt rätt håll i vårt hållbarhetsarbete. Men resan fortsätter och vi måste ständigt ta nya steg för att bli ännu bättre. Att börja med hållbarhetsuppföljning och -rapportering är ett sätt att säkerställa att vi håller kursen framåt. Välkommen att läsa mer och följa med på vår resa.

Mattias Johansson
Vd och koncernchef

3 Vårt arbetssätt – Bravida Way

4 Övergripande mål

Det ledande installations- och serviceföretaget

Omsättningstillväxt > 10 %

Rörelsemarginal > 7 %

Kundernas förstahandsval

Branschledande inom energi och miljö

Den mest attraktiva arbetsgivaren

DIALOG MED VÅRA INTRESSENER

Kontinuerlig dialog med våra intressenter är en viktig del i att förstå behov och utveckla Bravidas verksamhet.

Bravidas verksamhet påverkar och påverkas av en rad intressenter. De intressentgrupper som har stor påverkan på Bravidas verksamhet eller i hög grad påverkas av det vi gör kategoriseras som särskilt viktiga. Till dessa räknas främst kunder, medarbetare, leverantörer samt ägare och investerare.

Bravida lyssnar regelbundet in medarbetare och kunder via medarbetarsamtal, medarbetarundersökningen, kunddialog och vår årliga kundnöjdhetsundersökning. Tillsammans med daglig kontakt med kunder och leverantörer, kartläggningar kopplade till utvecklings- och förbättringsprojekt, investerarmöten och andra kanaler skapar det förståelse för våra intressenters behov och förväntningar på Bravida.

FÖRDJUPAD INTRESSENTDIALOG

2015 har vår omvärldsanalys kompletterats med en fördjupad intressentdialog. Under oktober och november har ett antal kunder, medarbetare, leverantörer och ägare i Sverige, Norge och Danmark via intervjuer, enkäter och möten fått identifiera

både Bravidas styrkor och de områden som behöver utvecklas för att stärka långsiktigt, ansvarsfullt och hållbart företagande.

VAD SÄGER VÅRA INTRESSENER?

Kunder

Bland kunderna efterlyses ett större fokus på resurseffektivitet. Bravida bör som en av ledarna inom installations- och servicebranschen driva denna typ av frågor; gärna i samarbete med andra aktörer, exempelvis tekniska konsulter. Flera kunder lyfter fram förväntan på att Bravida tar fler initiativ och mer proaktivt föreslår bättre energi- och miljövalslösningar. Installationsbranschen är idag kraftigt mansdominerad. Ett antal av kunderna framhåller vikten av att öka jämställdhet och mångfald och ser gärna branschgemensamma initiativ och samarbeten även i dessa frågor. När det gäller arbetsmiljö utgår kunderna ifrån att Bravida tar hänsyn till medarbetarna. Likaså förutsätts att Bravidas medarbetare har rätt kompetens och goda möjligheter till fortsatt utveckling.

Medarbetare

Bravidas medarbetare lyfter fram behovet av att säkerställa en god arbetsmiljö. Hälsa, säkerhet och kompetens är verksamhetskritiska faktorer som ständigt måste vara i fokus och utvecklas. Även långsiktighet och lönsamhet anses viktigt för företagets förmåga att investera i medarbetarna.

Leverantörer

Bravidas leverantörer betonar vikten av att företaget väljer och premierar leverantörer som agerar ansvarsfullt och affärsetiskt och som tar hänsyn till arbetsrätt och mänskliga rättigheter. De välkomnar ökad transparens och förutsätter

Goda relationer och positiv påverkan

Vår värdekedja representerar vårt samlade fotavtryck och vår påverkan på människor och miljö. Därför har vi som ambition att hela tiden bli bättre på att ställa krav både på oss själva och våra samarbetspartners, samt arbeta för att hitta lösningar som ger bästa möjliga effekt. Tillsammans med leverantörer, kunder och andra aktörer vill vi bidra till en hållbar utveckling och göra positiv skillnad där vi verkar.

Bravida erbjuder specialistkompetens och helhetslösningar inom el, vs (värme och sanitet), ventilation samt våra specialområden. Inom de tre teknikområdena verkar Bravida över hela installationsprocessen – från rådgivning och projektering till installation och service.

Bravidas erbjudande är indelat i två huvudområden:

- Installation av tekniska system i byggnader och anläggningar (nyinstallation eller ombyggnation).
- Service som omfattar renovering och underhåll på redan utförda installationer.

att Bravida följer upp exempelvis förhållanden kring arbetsvillkor hos de leverantörer man väljer att anlita.

Ägare

Hos Bravidas ägare värdesätts värdeskapande och ansvarsfullt företagande. En väl utvecklad verksamhetsstyrning och god affärsetik är nödvändigt på alla organisationsnivåer. Även vikten av hållbar resursanvändning betonas, exempelvis när det gäller företagets transporter och deras miljöpåverkan.

VÄSENTLIGHETSANALYS

Baserat på underlag från intressentdialogerna har Bravida genomfört en väsentlighetsanalys. Analysen syftar till att identifiera och förstå de frågor som är kritiska för bolagets ekonomiska, miljömässiga och sociala värdeskapande på kort och lång sikt.

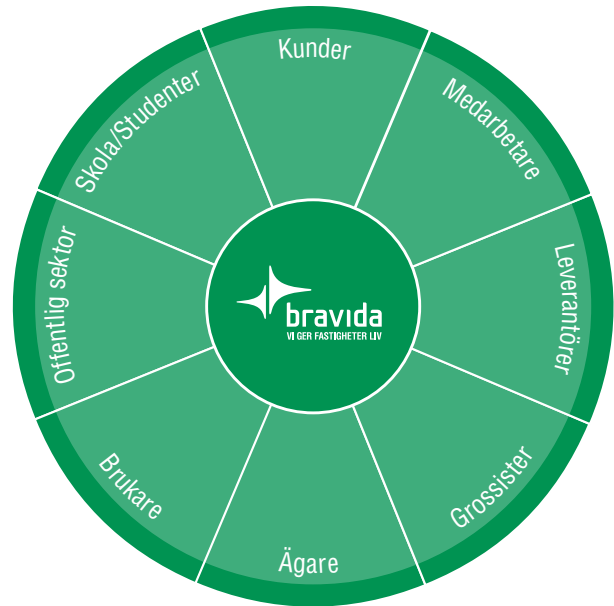
Vid prioriteringen av väsentligheter har även trender som påverkar branschen, intern industriinsikt och expertis inom kundkännedom och affärsstrategi beaktats. Väsentligheterna är därför de frågor som bedömts viktigast vid en sammanvägning av interna och externa intressentperspektiv.

PRIORITERADE VÄSENTLIGHETER

Våra prioriterade frågor är:

- Långsiktighet och ekonomiskt ansvar
- God affärsetik
- Medarbetares säkerhet, fysiska och psykiska hälsa
- Medarbetares utbildning och utveckling
- Aktiv dialog och kravställande i hela värdekedjan
- Kundnöjdhet och kvalitet i produkter och tjänster
- Hållbar resursanvändning
- Samhällsengagemang

Bravidas intressenter

DIALOGEN FORTSÄTTER

Dialogen med intressenter och arbetet att identifiera påverkansmöjligheter och förbättra hållbarhetsaspekter i företagets hela värdekedja fortsätter. Med denna rapport bygger vi vidare på information, mål och uppföljning från bolagets årsredovisning och lägger grunden för framtida hållbarhetsredovisning.

ANTAL ANSTÄLLDA
(genomsnittligt)
9 400

ANTAL KUNDER
50 000

ANTAL LEVERANTÖRER
26 000

ANTAL AKTIEÄGARE
11 300

ETT LEVANDE SAMHÄLLE KRÄVER ARBETE I FLERA DIMENSIONER

Vi har valt att beskriva Bravidas verksamhet utifrån sex övergripande fokusområden för att visa hur vi i vår vardag konkret arbetar med våra mest väsentliga frågor.

ETIK OCH EKONOMISKT ANSVAR

Bravida ska bedriva ett ansvarsfullt företagande som grundar sig på våra värderingar och där vi har god hushållning med egna och andras resurser. På så sätt skapar vi förutsättningar att uppfylla ägarnas avkastningsförväntningar, erbjuda stadigarande arbetsplatser och bidra till ekonomisk välfärd på lokal och nationell nivå.

TRYGGA OCH MOTIVERADE MEDARBETARE

Vår framgång vilar på gott ledarskap och engagerade och kompetenta medarbetare. Genom att erbjuda en stimulerande arbetsplats med säkra arbetsförhållanden och goda utvecklingsmöjligheter utvecklar vi våra ledare och medarbetare samt attraherar nya.

RÄTT LEVERANTÖRER

Bravidas totala inköp av tjänster och produkter uppgår årligen till drygt 6 miljarder SEK. Att utveckla konkurrenskraftiga

och hållbara inköp är en viktig framgångsfaktor. Genom långsiktiga samarbeten med leverantörer som stödjer företagets värderingar och mål kan vi uppnå lönsamhet och bidra till ansvarstagande i vår värdekedja.

NÖJDA KUNDER

Med goda planerings- och leveransprocesser, kontinuerlig dialog, ständiga förbättringar och kompetenshöjning som del i Bravida Way, vårt arbetssätt, skapar vi förutsättningar för kvalitet och nöjda kunder.

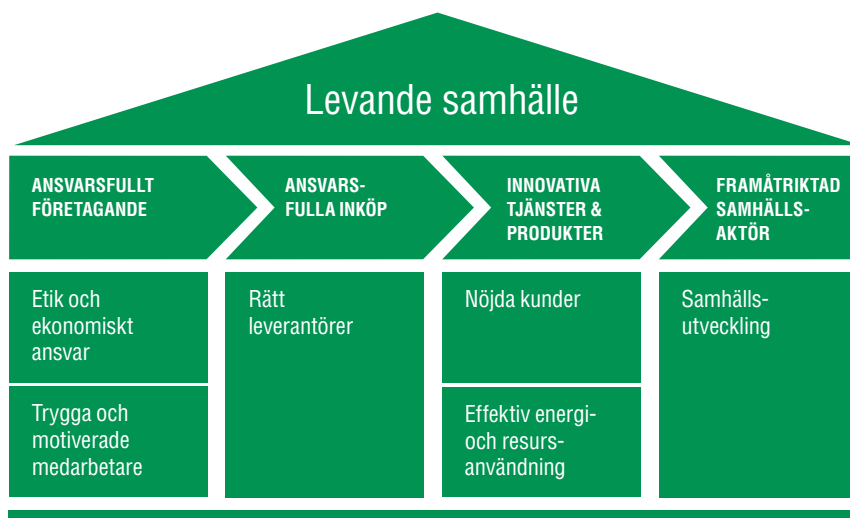
EFFEKTIV ENERGI- OCH RESURSANVÄNDNING

Installations- och servicebranschens miljöpåverkan är omfattande. Genom att erbjuda effektiva, innovativa och miljömässiga tjänster och lösningar och effektivisera våra egna arbetssätt minskar vi energi- och resursåtgång och bidrar aktivt till en trygg och säker miljö.

SAMHÄLLSUTVECKLING

Som en av de ledande aktörerna inom installation och service är Bravida med och utvecklar dagens och morgondagens samhälle. Vi vill erbjuda hållbara och trygga lösningar, lära upp framtidens installatörer, stödja forskning och bidra till branschens och samhällets utveckling.

Vår ambition och inriktning

Vår ambition är att bidra till ett levande samhälle. Det gör vi genom ansvarsfullt företagande, ansvarsfulla inköp, innovativa tjänster och produkter samt genom att vara en framåtriktad samhällsaktör.

Vård dygnet runt

Bravida installerar och servar för att viktiga samhällsfunktioner ska vara tillgängliga och fungera, varje dag, dygnet runt.

Bravida har fått förtroendet att genomföra flera stora installationsprojekt för sjukhus i de nordiska länderna. Just nu pågår arbetet med Danmarks största sjukhusbygge – det nya universitetssjukhuset i Århus. Bravida har i uppdrag att leverera helhetslösningar inom el, vs, ventilation och hiss för tre sektioner av det framväxande sjukhuset. Vi ansvarar även för planläggning och styrning av brandskydd, fastighetsautomation, tillträdes- och inbrottssystem, rörpostsystem samt datanätverk. Bravida är med och ger Århus universitetssjukhus liv.

2013-2015

15

större sjukhus- och vårdprojekt över hela Skandinavien

Ekonomisk omsättning, cirka

1,5 mdr SEK

ETIK OCH EKONOMISKT ANSVAR

Bravidas målsättning är att skapa långsiktig god avkastning för aktieägarna genom att bedriva vår verksamhet på ett lönsamt, ansvarsfullt och transparent sätt. Vi vill samtidigt erbjuda stadigvarande arbetsplatser till våra anställda, utveckla vår verksamhet och bidra till ekonomisk välfärd i samhället överlag.

GOD AFFÄRSETIK

Som marknadsledare strävar Bravida efter att ligga i framkant. Vår målsättning är att alla våra affärsrelationer ska hanteras på ett ansvarsfullt och korrekt sätt.

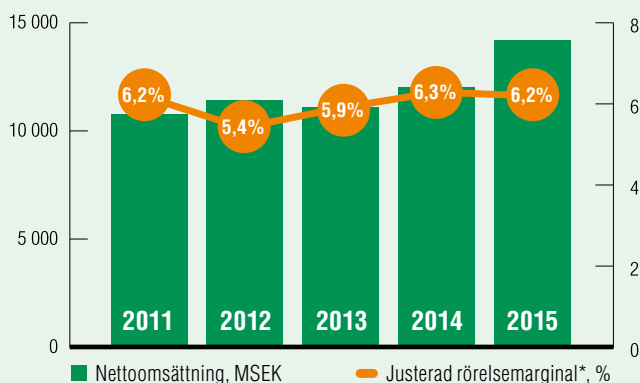
Under 2015 antog Bravida en reviderad uppförandekod med riktlinjer och regler för hur vi ska bete oss. Koden är i linje med FN:s Global Compact och den beskriver våra värderingar och hur vi ser på affärsetik, mänskliga rättigheter och arbetsmiljö, kunder och kvalitetsfrågor samt miljö- och hållbarhetsfrågor. Genom utbildning och dialog med medarbetare arbetar vi för

ÅRET I SIFFROR

NYCKELTAL	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoomsättning, MSEK	10 768	11 400	11 080	12 000	14 206
Rörelseresultat (EBIT), MSEK	663	570	600	705	782
Resultat efter finansiella poster (EBT), MSEK	615	539	221	440	422
Rörelsemarginal, %	6,2	5,0	5,4	5,9	5,5
Justerat* rörelseresultat, MSEK	663	624	649	759	878
Justerat* rörelsemarginal, %	6,2	5,5	5,9	6,3	6,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK	559	424	457	659	841
Orderstock, MSEK	4 590	4 809	6 075	6 580	7 092

*Justerat för särskilda kostnader

STABIL FINANSIELL UTVECKLING

*Justerat för särskilda kostnader

STABIL LÖNSAMHET

Under den senaste femårsperioden har Bravida levererat stabila marginaler på mellan 5,4 – 6,3 % med stigande omsättning.

att alla ska förstå kodens innebörd och efterleva den. På samma sätt ställer Bravida krav på att våra leverantörer arbetar i enlighet med våra värderingar och vår uppförandekod. Dessa krav kommunicerar vi i vår uppförandekod för leverantörer som är en del av avtal och kontraktshandlingar.

VARAKTIG TILLVÄXT

Den nordiska installations- och servicemarknaden visar god tillväxt med goda utsikter framåt. Under 2015 växte marknaden med cirka fyra procent. Ökade krav på energieffektivisering och hållbar resursanvändning samt effektivare arbetssätt är trender som skapar stor potential för Bravidas framtida verksamhet och affärer. Vi deltar också aktivt i den konsolidering som sker på den nordiska marknaden där fler än 25 000 installations- och serviceföretag verkar idag. Under 2015 förvärvades 16 bolag med en total omsättning om 1,5 miljarder SEK.

STABILITET OCH FLEXIBILITET

Vår verksamhet präglas av stabilitet både i affären och i våra finanser. Kärnan i vår verksamhet finns i installations- och

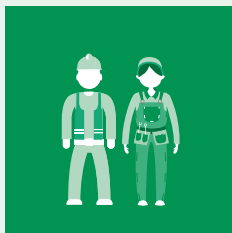
serviceaffären där fler än 50 000 kunder utgör grunden. Goda kassaflöden och en stark balansräkning skapar trygghet och finansiell flexibilitet att utvecklas framåt. Principen – marginal går före volym – är och förblir grundläggande när vi växer och gäller såväl när vi utvärderar nya projekt, affärsmöjligheter som potentiella förvärv.

MERVÄRDE I OLIKA PERSPEKTIV

Vår målsättning är tydlig – vi vill vara det ledande installations- och serviceföretaget. För att lyckas krävs att vi fortsätter att driva långsiktig förändring och utveckling av verksamheten. På så vis skapar vi mervärde för våra olika intressenter på ett sätt som gynnar alla parter. För att vi ska erbjuda våra kunder de bästa tjänsterna på marknaden krävs investeringar i utvecklingen av våra kundrelationer, våra medarbetare och vår kompetens.

Vi investerar i verksamhetsutveckling i alla de länder där vi verkar. Där skapar vi nya affärsmöjligheter för att förbättra vår konkurrenskraft och vi utvecklar ständigt våra arbetssätt och verktyg för att långsiktigt skapa såväl en lönsam och effektiv som hållbar verksamhet.

Ekonomiskt bidrag till våra intressenter

Medarbetare

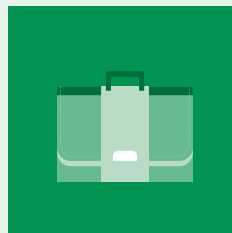
5,15 mdr SEK

(lön, ersättningar och pension)

Leverantörer

6 mdr SEK

Ägare

0,20 mdr SEK

(föreslagen utdelning)

Samhälle

1,06 mdr SEK

(sociala avgifter och betald skatt)

MERVÄRDE FÖR VÅRA OLIKA INTRESSETER

Medarbetare – Bravida sysselsätter i genomsnitt drygt 9 300 personer i fyra länder. Med verksamhet på 140 orter i hela Norden är vi en betydande lokal arbetsgivare. Vi utvecklar medarbetarnas kompetens och erbjuder olika karriärmöjligheter samtidigt som vi investerar i arbets säkerhet och välbefinnande.

Våra partners – Vi köper material, produkter och tjänster från stora och små partners. Våra avdelningar är betydande lokala serviceköpare som skapar arbetstillfällen och öppnar upp nya affärsmöjligheter i de orter där de verkar. Vi söker långsiktiga samarbetsavtal som ger våra leverantörer och partners möjlighet att utveckla sin verksamhet på lång sikt.

Aktieägare och gäldenärer – Bravida lämnar utdelning till sina aktieägare. Vi strävar efter att öka aktieägarvärdet genom att bedriva en långsiktigt lönsam verksamhet. Vi säkrar vår position som en pålitlig gäldenär genom att uppfylla betalningsförpliktelser.

Skatt och avgifter – Bravida stödjer samhällets utveckling genom att betala skatter och andra offentliga avgifter. Bravida stödjer samhällets utveckling genom att betala skatter och andra offentliga avgifter samtidigt som våra medarbetare betalar inkomstskatter. Vi följer den lokala skattelagstiftningen i alla våra verksamhetsländer.

TRYGGA OCH MOTIVERADE MEDARBETARE

MOTIVERAD MEDARBETARINDEX (MMI)

66 Bravidas värde är högre än jämförelsetalet på 63.

ANTAL MEDARBETARE MEDELTAL UNDER ÅRET

	2015	2014
Totalt i koncernen	9 359	8 188
Varav kvinnor	600	524
Sverige	5 160	4 784
Norge	2 359	2 003
Danmark	1 446	1 394
Finland	387	–
Slovakien*	7	7

*Utveckling av mjuk- och hårdvara för Bravida
Säkerhets egenutvecklade säkerhetsplattform
Bravida Integra sker i Slovakien.

SJUKFRÅNVARO, %

	2015	2014
Sverige	5,1	4,8
Norge	6,4	5,4
Danmark	4,1	2,9
Finland	5,5	–
Koncern	5,3	4,7

ÅLDERSTRUKTUR, %

	2015	2014
Över 60 år	7,5	7,3
51–60 år	19,7	19,9
41–50 år	22,7	24,4
31–40 år	20,5	20,8
21–30 år	25,3	23,4
Under 20 år	4,3	4,2

ARBETSSKADEFREKVENNS*

	2015	2014
Sverige	7,6	6,8
Norge	9,6	9,5
Danmark	26,2	23,5
Finland	43,5	–
Koncern	11,0	9,4

*Arbetskadorna som leder till minst en dags sjukfrånvaro per miljon arbetstimmar.

VI NÅR EN GOD ARBETSMILJÖ GENOM ATT:

Involvera

● Bravida involverar medarbetare på alla nivåer i vårt arbetsmiljöarbete. Vi kommunicerar aktivt arbetsmiljöfrågor med kunder, medarbetare och underleverantörer.

Planera

● Bravida skapar en tryggare och mer förutsägbar arbetsmiljö genom att planera och ha ordning och reda. Vi tar hänsyn till hela människan och dess omgivning vid riskbedömning, planering och genomförande.

Ständigt förbättra

● Bravidas arbetsmiljöarbete bedrivs integrerat och systematiskt med ständiga förbättringar, i linje med OHSAS18001, och enligt de krav som lagar, avtal och myndigheter ställer.

Alla ska ta ansvar

● Samtliga medarbetare har ett ansvar för att skapa, utveckla och upprätthålla en god arbetsmiljö.

EN TRYGG OCH SÄKER ARBETSPLATS

Varje medarbetare ska komma välmående och frisk till nästa arbetsdag. Från 2011 arbetar vi med en nollvision mot arbetsolyckor. Nu inkluderar vi även arbetsrelaterad fysisk och psykisk ohälsa i visionen.

En god arbetsmiljö och säker arbetsplats är ett högt prioriterat område hos Bravida. Vi utför vårt arbete i kundernas fastigheter och anläggningar, vilket innebär att förhållanden skiftar från uppdrag till uppdrag och över tid. Det ställer höga krav på vårt arbetsmiljöarbete. Därför arbetar vi systematiskt mot en säkerhetsmedveten företagskultur genom ledarskap och personligt ansvar, med tydliga mål, uppföljning och återkoppling.

Vi arbetar för att etablera en god arbetsmiljö på de platser där våra anställda har sina uppdrag.

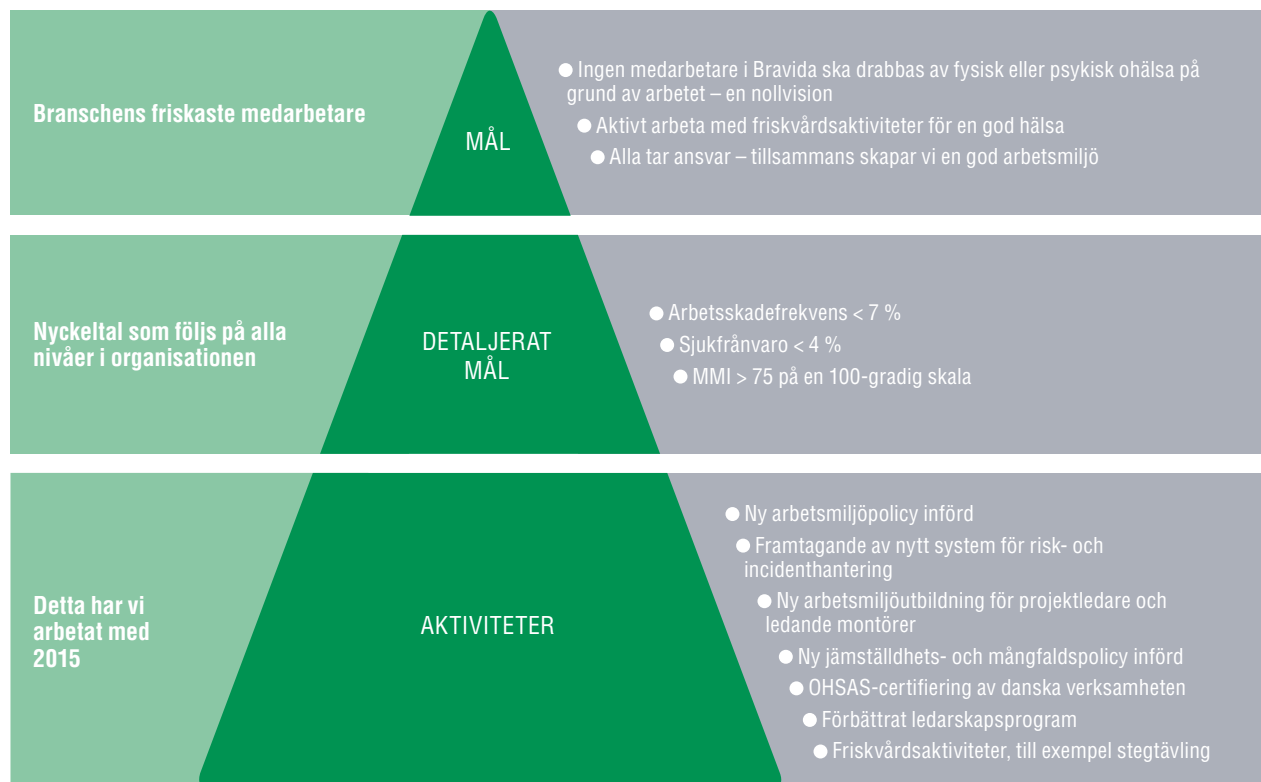
FÖREBYGGANDE UTBILDNING

Våra medarbetare ska ha den kompetens och de resurser som krävs för en hälsofrämjande och skadeförebyggande arbetsmiljö. Vi utbildar våra medarbetare så att alla ska veta hur man identifierar och förebygger de risker som finns i arbetet. Under 2015 utökade vi utbudet av utbildningar inom hälsa och säkerhet för våra produktionsledare samt genomförde ett flertal arbetsmiljöutbildningar för medarbetare på olika nivåer inom organisationen.

VI PRIORITERAR EN GOD ARBETSMILJÖ

En trygg och säker arbetsplats med ordning och reda ger resultat. För medarbetarna direkt i form av bättre hälsa men även ägare, kunder och andra som berörs av vår verksamhet vinner på minskade kostnader och bibehållen produktivitet. Sedan Bravida införde en nollvision för arbetsskador 2011 har både arbetsskadefrekvens och sjuktal förbättrats, men under 2015 bröts trenden. Vi genomför ett omfattande arbete för att identifiera, följa upp och analysera risker i vår arbetsmiljö för att kunna vidta förbättringsåtgärder.

ARBETSMILJÖMÅL

MEDARBETARE SOM UTVECKLAR BRAVIDA

Montörer, servicetekniker, projekt- och serviceledare, stödpersonal och chefer med engagemang och gemensamma värderingar skapar Bravidas framgång. Genom att erbjuda en stimulerande arbetsplats med utrymme för utveckling behåller vi kompetenta medarbetare samt attraherar nya.

Bravida är ett kunskapsföretag. Den viktigaste resursen är våra medarbetare och deras förmåga att möta kundens behov. Allt eftersom installations- och servicebranschen utvecklas ökar kraven på vårt kunnande och vår skicklighet att driva projekt på ett effektivt sätt. Därför arbetar vi målinriktat för att behålla, utveckla och attrahera den bästa kompetensen. Vårt recept för att lyckas handlar om att erbjuda en attraktiv arbetsplats med kontinuerlig utveckling av medarbetare, tydligt ledarskap samt ha fokus på rekrytering och utbildning.

EN LÄRANDE KULTUR

Bravida präglas av en kultur där vi lär av varandra – vi gör det vi sagt, vi följer upp och förbättras ständigt. Vi kallar det Bravida Way. Vi strävar efter att skapa en kultur där alla medarbetare bidrar till att vi ständigt förbättrar oss och där våra värderingar genomsyrar hela organisationen. På så sätt bidrar också vår interna kultur till tydlighet för våra kunder.

Värderingar som förenar Bravida:

AFFÄRSMÄSSIGHET – vi tar ett tydligt ansvar för ekonomi och lönsamhet.

ENKELHET – vi har ett enhetligt och okomplicerat agerande.

KOMPETENS – vi har kunskap, vilja och förmåga.

STIL – vi är pålitliga och har ett ansvarsfullt agerande.

ANSVARSTAGANDE LEDARSKAP STÄRKER AFFÄREN

Bravidas ledarskapsprofil bygger på förmågan att skapa och driva starka lokala verksamheter och projekt i linje med vår tillväxtstrategi. Lokala ledare och chefer tar många beslut och har ett stort eget ansvar.

Därför arbetar vi med utvecklande ledarskap, där innebörden av att vara ett föredöme och att leva efter våra värderingar är centrala frågor. Ett koncernövergripande ledarskapsprogram utvecklar våra ledare. Programmet visar bland annat på vikten av att skapa en stark företagskultur och hur vi framgångsrikt ska använda och förbättra våra gemensamma processer och metoder. Våra ledare lär sig vikten av uppföljning och återkoppling som del i ledarskapet. Programmet främjar också erfarenhetsutbyte och kontakt mellan våra chefer. Sedan 2007 har en majoritet av Bravidas chefer genomgått hela eller delar av programmet.

BRAVIDASKOLAN UTVECKLAR VÅRA MEDARBETARE

Vår målsättning är att Bravida alltid ska ligga i framkant i branschen. Både vad det gäller arbetssätt och de tekniska lösningar våra medarbetare genomför. Därför hålls utbildningar inom en

rad områden och på flera nivåer varje år. Bravidas egna skola, Bravidaskolan, vidareutvecklar våra medarbetare. Utbudet är stort och medarbetare inom olika yrkeskategorier ges möjlighet att utveckla sin kompetens. Montörer och servicetekniker har bland annat tillgång till utbildningar inom affärsmannaskap och service samt vidareutbildning till ledande montör.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

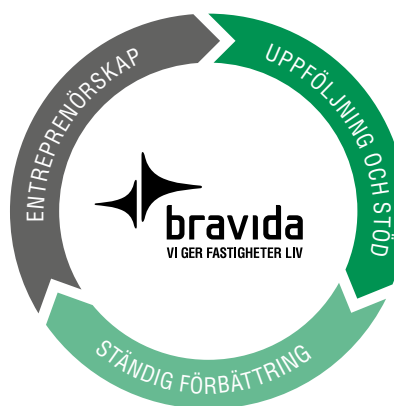
Alla människors lika rättigheter och möjligheter är grundläggande inom Bravida. Vi arbetar aktivt för att öka jämställdhet och mångfald vilket är viktigt för att kunna erbjuda marknadens mest attraktiva kompetens och vara konkurrenskraftig i branschen. Medarbetare med olika bakgrund och erfarenheter bidrar med kompetens som utvecklar både medarbetarna och verksamheten i stort. Traditionellt verkar Bravida i en mansdominerad bransch där vi måste arbeta för att öka både jämställdhet och mångfald. För att öka andelen kvinnor i branschen samarbetar vi med arbetsgivarorganisationer och yrkesnämnder.

Inom koncernen finns en plan för lika rättigheter och möjligheter med åtgärder och mål för att öka jämställdhet och mångfald.

REKRYTERING FÖR FRAMTIDEN

Bravidas organisation ska förstärkas inom prioriterade tillväxtområden vilket innebär att det krävs tillskott av kompetenta resurser och specialister. Vi satsar därför på rekrytering av den bästa kompetensen i branschen, bland både montörer, tekniker och ingenjörer.

Behovet av ingenjörer ökar i takt med att de installationer som idag efterfrågas är mer komplexa och kräver tydlig samordning mellan olika discipliner som el, vs och ventilation. Med en stor närvaro på tekniska högskolor, yrkeshögskolor och i andra forum arbetar vi för att öka både synlighet och intresse för branschen och Bravida.

**Vi gör det vi sagt, vi följer upp
och vi förbättrar oss ständigt.**

BRAVIDASKOLAN/BRAINGENJÖR

Bravida utbildar framtidens ingenjörer

Bralngenjör är Bravidas utvecklingsprogram för unga talanger. Under loppet av ett år får deltagarna chans att utveckla en bred kunskap inom ledarskap, affärsmannaskap, Bravidas affärsmodell och värderingar.

Genom programmet bidrar Bravida både till att höja kompetensen i branschen, men också i bolaget. Syftet är dessutom att säkerställa återväxten av ledare i Bravida och medarbetare med specialkompetens.

Att vara Bralngenjör innebär att vara anställd som till exempel entreprenandingenjör, kalkylator eller projektledare. I kombination med dagligt arbete får Bralngenjörer en individuell utvecklingsplan, som tas fram tillsammans med deltagarens chef.

Under 2015 deltog 32 unga ingenjörer från Sverige, Norge och Danmark i programmet. En av dem var Anders Nielsen, projektledare i Danmark. Han sammanfattar året som Bralngenjör:

– Jag kommer absolut använda mina nya kunskaper i försäljning och ledarskap när jag samarbetar med montörer och uppdragsgivare i framtiden. Ledarskap handlar om kommunikation och att förstå vem du leder. Vi är alla olika och en god ledare anpassar sig. Jag fick många verktyg för att bättre interagera med både anställda, kollegor och kunder.

BRAVIDASKOLAN KOMPETENSUTVECKLAR BRAVIDA

BRAVIDASKOLAN – UTBILDNINGAR

INTRODUKTION

BRAINGENJÖRER

LEDARSKAP

BRAVIDAS ARBETSSÄTT
(installation och service)

AFFÄRSSYSTEM

ARBETSMILJÖ

CERTIFIERINGSUTBILDNINGAR

Bravidaskolan, vår egen skola, vidareutbildar medarbetarna. Skolan har ett brett erbjudande som omfattar såväl fack- och certifieringsutbildningar som ledarskapsutbildningar.

För olika yrkesroller inom bolaget finns en etablerad utvecklingsplan som stöd till chefer och medarbetare för att genomföra en kompetensutveckling som är anpassad till den anställdes och företagets behov.

Bravidaskolan är fullt etablerad i Sverige, medan de andra nordiska länderna kommit olika långt. Vår målsättning är att alla länder ska erbjuda ett likvärdigt utbildningsbud.

RÄTT LEVERANTÖRER

Bravidas inköp av material, komponenter och tjänster utgör en betydande del av vår omsättning och det värde vi tillför våra kunder. Som ledande aktör i installations- och servicebranschen kan och vill Bravida påverka våra leverantörer och andra aktörer i leverantörskedjan att ta ansvar för människor, miljö och samhälle.

VÅR UPPFÖRANDEKOD GÄLLER ALLA LEVERANTÖRER

De installations- och servicetjänster Bravida erbjuder ska uppfylla våra kunders såväl som samhällets krav. Vi ställer samma krav på våra affärspartners som på oss själva vad det gäller frågor som säkerhet, miljöpåverkan och mänskliga rättigheter, kvalitet och affärsetik. Under 2015 har vi blivit allt bättre på att identifiera och kommunicera tydligare krav på ansvarsfullt och hållbart agerande i hela leverantörsledet. En ny uppförandekod för leverantörer togs fram och utgör bilaga i avtal och kontraktshandlingar.

STORT ANSVAR OCH STOR POTENTIAL

Ur ett hållbarhetsperspektiv är Bravidas inköp ett mycket viktigt område, både för oss och för våra kunder, där vi som beställare spelar en betydelsefull roll. Vi köper årligen material, komponenter och tjänster för drygt 6 miljarder kronor eller cirka 45 procent av vår omsättning. Uppförandekoden och vår process för leverantörsbedömning hjälper oss att säkerställa att de underleveranserna som ingår i våra lösningar och tjänster håller hög kvalitet, men även att bra leverantörer överlever och utvecklas framåt till fördel för både branschen som helhet och våra kunder. Potentialen i att utveckla våra inköp och vår värdekedja är stor och gynnar såväl vår hållbarhet, kvalitet och lönsamhet framåt.

INKÖPSARBETE EN FRAMGÅNGSFAKTOR

Inköp i installations- och servicebranschen har hög komplexitet och karaktäriseras av ett stort utbud av material, komponenter och leverantörer. Därutöver sker ofta upphandlingar med underleverantörer på lokal eller nationell nivå. Våra lokala avdelningars kompetens är därför avgörande för att kunden ska få en bra slutprodukt och för lönsamheten i våra projekt och uppdrag. Konstruktivt samarbete med både centrala och lokala leverantörer är därmed centralt för att säkra att de komponenter och material vi använder tillverkas på ett sätt som inte skadar människor och miljö och att affärerna genomförs inom tydliga affärsetiska ramar.

VÅR INKÖPSPLATTFORM STÄRKER KVALITET OCH TRANSPARENS

Avdelningarna planerar, genomför och kvalitetssäkrar inköp med stöd av Bravidas gemensamma inköpsplattform. Bravis, koncernens gemensamma inköpssystem, tillsammans med

Bravidasortimentet med utvalda produkter och komponenter är sedan flera år ryggraden i plattformen.

Under 2015 har inköpsplattformen förstärkts kraftigt genom lanseringen av en ny gemensam inköpsportal. Det innebär att koncernens avdelningar kan samordna sina inköp och på så vis tillsammans uppnå större inköpsordrar samt pris- och effektiviseringsfördelar. Samtidigt skapar nya IT-verktyg transparens och översikt vid anbudsfrågningar och leverantörsutvärderingar för att välja ut och kvalitetssäkra leverantörer, tjänster och produkter.

Den förbättrade plattformen ger också Bravida bättre möjligheter att följa upp, utvärdera och påverka hur koncernen genomför sina inköp i relation till våra mål inom olika områden. Viktiga nyckeltal är till exempel: antal besök hos grossisten (hämtordrar) och hur mycket Bravidasortimentet (vårt eget kvalitetssäkrade sortiment) används.

Under 2016–2017 kommer samtliga avdelningar i koncernen utbildas för att kunna ta del av de nya fördelarna fullt ut.

SAMARBETE MED UTVALDA LEVERANTÖRER

Under 2015 har Bravida också fördjupat sitt samarbete med utvalda leverantörer för våra viktigaste produkter och tjänster. Partnerskap gör det möjligt att driva utvecklingen mot ännu bättre lösningar och metoder för att gemensamt minska miljöpåverkan och öka energi- och resurseffektivitet. Ambitionen är att bli ännu bättre på att samordna inköp för att kunna effektivisera arbetsprocesser, reducera transporter och hitta bättre rutter, vilket i sin tur minskar vår resursanvändning och totala klimatpåverkan.

VÄRDEFULLA SAMARBETEN

”Bravida utvecklar oss som grossist”

Vår bransch förändras och fokus på hållbara lösningar ökar, berättar Mikael Cederholm försäljningsansvarig på Dahl, en av Sveriges ledande grossister inom VVS och viktig leverantör till Bravida i hela Norden.

Fler kunder vill ha bättre kontroll på sina inköp och ta större ansvar för kvalitets- och hållbarhetsfrågor. Samtidigt finns fortfarande etablerade strukturer och okunskap om dessa frågor bland både grossister, installatörer och kunder som gör att förändring tar tid. För att få till en snabbare förändring behöver hela kedjan samarbeta. Mikael Cederholm berättar:

– Pris är betydelsefullt, vi befinner oss i en prispressad marknad med fokus på marginal. Det är utmanande för oss som grossist att minska prispåslag då det ofta drivs på från installationsledet. Här har installatörerna en oerhörd möjlighet att förändra fokus från pris till förmån för andra viktiga produkttegenskaper då de har direktkontakt med kunden och enklare kan påverka och styra efterfrågan.

– Bravidas krav utvecklar oss som grossist. De har ökat tydligheten i sina krav på oss, framförallt inom områdena hälsa, säkerhet och miljö. Som en av de stora aktörerna inom installation och service har Bravida ett jätteansvar att driva på och sätta nya standarder i branschen.

– Bravida har byggt en organisation som har förmågan att styra verksamheten mot hållbara mål. Därför är det viktigt att de fortsätter med sitt professionella sätt och goda affärsetik. Bravida måste leverera kvalitativa installationer samtidigt som man styr sina kunders inköp mot produkter och system som är hållbara och klimatsmarta.

HUR UTVÄRDERAS BRAVIDAS PRODUKTER?

Bravida har olika produktråd för el, vs och ventilation. De utvärderar vilka produkter som ska ingå i vårt rekommenderade sortiment. Flera faktorer påverkar beslutet om en produkt ska ingå eller inte. Det är avgörande att produktinformationen från fabrikanter är god för att kunna fatta beslut om inköp. Alla våra leverantörer ska acceptera vår uppförandekod. De viktigaste principerna som Bravida följer vid sina inköp är:

Funktionalitet

Att produktens tekniska funktion uppfyller kraven.

Kvalitet

Här ingår bland annat garantier, risk för avvikelser, hur produkten kan kvalitetssäkras hos kund och service från leverantören.

Miljö

Låg miljöpåverkan prioriteras och att montage av produkten tillåter en god arbetsmiljö.

Pris och montage

Produktens pris samt kostnad för installationsarbetet.

NÖJDA KUNDER

Bravidas kunder kan delas in i två huvudgrupper – slutkunder och byggtreprenörer. Byggtreprenörer står för den största delen av våra installationsuppdrag. Slutkunderna, professionella hyresgäster och fastighetsägare, är centrala i vår serviceverksamhet

EN STARK POSITION I NORDEN

Bravida anlitas för installation och service i alla typer av anläggningar och byggnader, däribland bostäder, kommersiella lokaler, infrastrukturprojekt, arenor, sjukhus, skolor och industriella fastigheter.

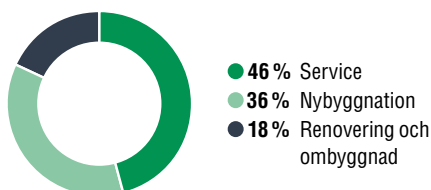
Kundbasen finns bland tusentals små och stora kunder i olika branscher i hela Norden. Med vår lokala närvaro och ett attraktivt erbjudande har Bravida uppnått en stark position på den nordiska installations- och servicemarknaden. Med verksamhet på 140 orter i Norden kan vi också stödja våra kunder med nationella serviceavtal där kunder med rikstäckande verksamhet kan samla sin service för samtliga installationer hos Bravida.

KVALITETSMÅL OCH UPPFÖLJNING 2015

Bravidas strävar efter att ha marknadens mest nöjda och lojala kunder. Vi mäter och bedömer regelbundet kvalitet på våra installations- och servicetjänster, varumärkets styrka och kundernas nöjdhet. Enligt vår egen varumärkesundersökning som genomfördes våren 2015 i Sverige, Norge och Danmark är Bravida det mest välkända varumärket i Skandinavien på installationssidan, medan kändedomen om vårt varumärke är något svagare på servicesidan.

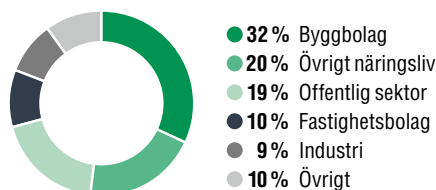
KUNDGRUPPER

ANDEL AV BRAVIDAS OMSÄTTNING 2015

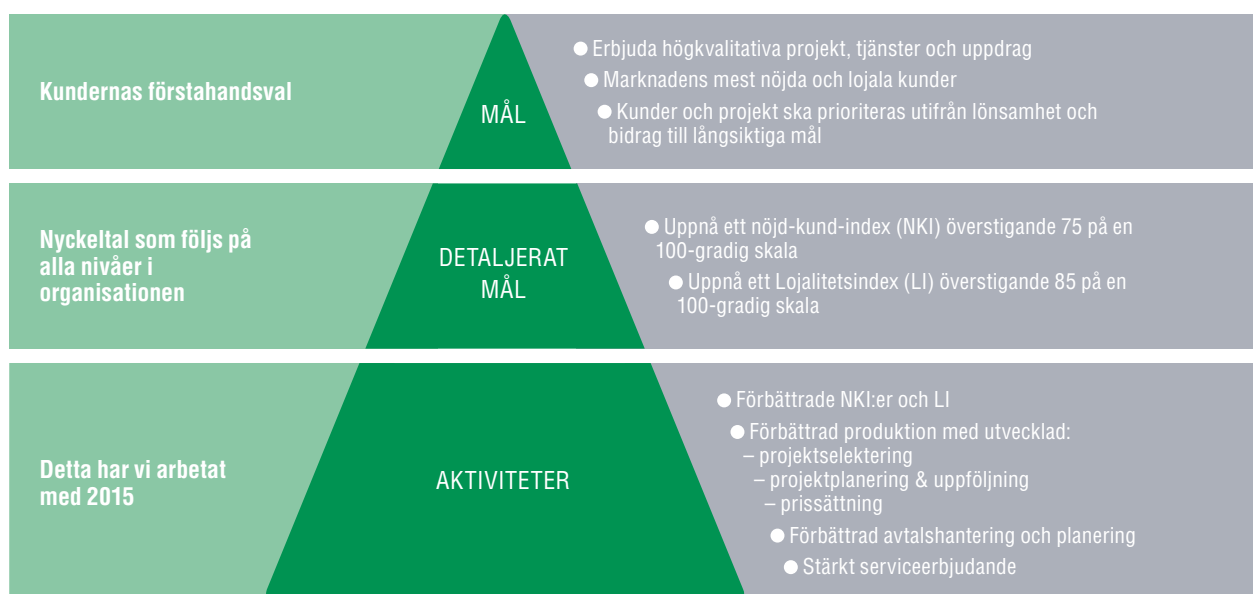

UPPDRAGSTYPER

ANDEL AV BRAVIDAS OMSÄTTNING 2015

KVALITETSMÅL

NÖJD KUNDINDEX

Koncerngemensamma kundnöjdhetsundersökningar görs årligen. Den senaste för helåret 2015 genomfördes i månadsstiftet januari–februari 2016 och omfattar svar från drygt 800 kunder i Sverige, Norge och Danmark.

Bravidas detaljerade kvalitetsmål är att på avdelningsnivå uppnå ett genomsnittligt NKI-värde (Nöjd-kund-index) överstigande 75 och ett genomsnittligt Lojalitetsindex (LI) överstigande 85 på en 100-gradig skala.

Vid 2015 års kundnöjdhetsundersökning erhöll Bravida följande resultat på koncernnivå:

- **Kundnöjdheten ökar**

Bravida uppnår en hög nivå av kundnöjdhet inom både installation och service och resultaten har förbättrats jämfört med 2014. NKI ökar inom samtliga länder men i synnerhet för kunder i Norge.

- **Högre grad av lojalitet**

Kunderna uppvisar även en mycket hög grad av lojalitet. Drygt fyra av fem kunder skulle välja Bravida igen och lika många kan i hög grad tänka sig att rekommendera andra att anlita Bravida. Lojaliteten ligger på en högre nivå jämfört med i fjol.

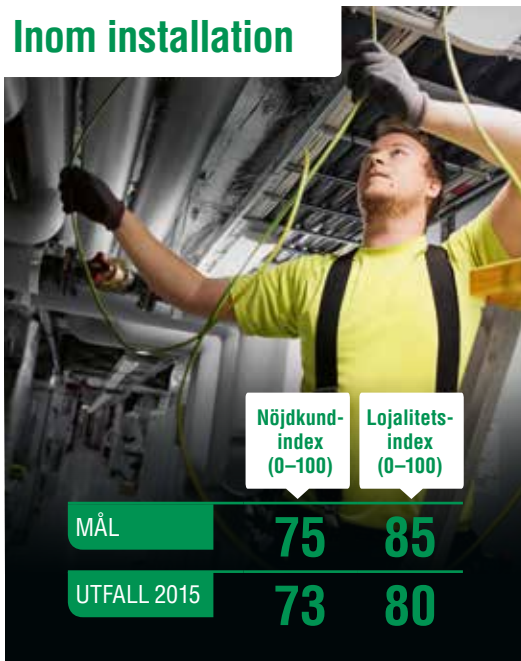
- **Genomförande av projekt viktigt för nöjda kunder**

Mest nöjda är våra kunder med Bravidas agerande avseende genomförande av projekt och serviceuppdrag. På installationsidan har kompetens och utförande störst inverkan på NKI. På servicesidan är medarbetarnas samarbetsförmåga och tillgänglighet av störst betydelse för ett starkt NKI. På koncernnivå förbättras kundernas betyg när det gäller områdena miljö samt förnyelse och innovation. Attityderna varierar dock något mellan länderna.

För tidigare års NKI-siffror, se Bravidas årsredovisning 2014.

Vårt mål är att ha de mest nöjda kunderna

Inom installation

Inom service

De mest nöjda kunderna

Bravida visar en hög nivå av kundnöjdhet och fyra av fem kunder kan tänka sig rekommendera andra att anlita Bravida.

LÖNSAMMA KUNDRELATIONER STÄLLER KRAV PÅ KVALITET

Bravidas framgång ligger i vår förmåga att utveckla goda och lönsamma kundrelationer och vår förmåga att leva upp till kundernas höga krav på kvalitet. Med gemensamma verksamhets-system och arbetssätt erbjuder vi våra kunder en hög och jämn kvalitet i våra leveranser i hela Norden. Med ständiga förbättringar arbetar vi för att stärka kvaliteten i vårt arbete ytterligare.

GEMENSAMMA VERKSAMHETSSYSTEM OCH ARBETSSÄTT

Bravidas integrerade och ISO-certifierade ledningssystem, BravidaBas, lägger grunden för hållbara arbetssätt. Med hjälp av systemet säkerställer vi att kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöaspekter integreras i kundprojekt och företagets styrning på alla nivåer. Utifrån relevanta lag- och intressentkrav, företagets policies och miljöutredning sätter vi övergripande och detaljerade kvalitetsmål. Målen bryts ned och dokumenteras i mål, strategi- och handlingsplaner i samband med varje enhets verksamhetsplanering. Uppföljning och resultatredovisning görs både löpande och på årsbasis.

STÄNDIG FÖRBÄTTRING

2012 inleddes ett stort företagskultur- och förändringsarbete i hela koncernen. I ett första steg (2013–2015) har initiativet

omfattat ett antal olika utbildningsmoduler för nya gemensamma arbetssätt och förbättrade planerings- och produktionsverktyg. I slutet av 2015 hade fyra av fem av Bravidaavdelningar certifierats i enlighet med de nya arbetssätten. Programmet har hittills gett tydliga vinster, bland annat i form av stärkt kontroll på projektgenomförande och projektutfall, förbättrad nationell prissättning och ökade möjligheter att styra inköp och materialleveranser. Det ger en rakare dialog med beställare och kunder och mer effektiv användning av Bravidas resurser. På sikt förväntas det också ha positiv inverkan på såväl lönsamhet som miljöpåverkan och kundnöjdhet.

NYA INITIATIV INOM INKÖP OCH SERVICE

Vi har skapat en stark plattform för att ta nästa steg i vårt utvecklingsarbete som omfattar nya initiativ för att förbättra koncernens inköpsplattform samt insatser för att stärka Bravidas serviceverksamhet. Med proaktiv försäljning och närmare kundkontakt vill vi stärka vår profil som kundernas förstahandsval ytterligare. Det arbetet fortsätter i våra avdelningar 2016–2017.

ARBETSSÄTT OCH VERKTYG

Förbättrings- arbete Bravida El Växjö

Nya arbetssätt ger minskad risk och bättre resultat

Bravida El i Växjö har genomgått koncernens stora utbildningsprogram och infört nya arbetssätt och verktyg. Programmet har varit en framgång.

Avdelningen har bland annat infört Bravidatavlan, ett enkelt verktyg för visuell planering som ger arbetslagen på byggarbetsplatsen överblick över dags- och veckoplaneringen. Avdelningen har också blivit bättre på att använda digitala projektstyrningsverktyg.

– Vi ser verkligen skillnad i de projekt där vi använder de nya verktygen fullt ut. Vi har bättre kontroll på våra tidplaner och hur

vi ligger till. Går något fel, kan vi se det tidigt och undvika tråkiga överraskningar i slutet av projektet. På så vis kan vi också vara tydligare i våra relationer till kunder och samarbetspartners, berättar avdelningschef Thomas Roshäll.

Thomas ser att de projekt som kommit igång tidigt med de nya arbetssätten och verktygen har bättre riskmedvetenhet och visar högre lönsamhet. Under året inleder avdelningen nästa steg av förbättringsprogrammet för att göra bättre inköp och förbättra serviceverksamheten ytterligare.

EFFEKTIV ENERGI- OCH RESURSANVÄNDNING

Varje dag omsätter Bravidas medarbetare ny och energibesparande teknik i de fastigheter och anläggningar vi installerar och underhåller. Samtidigt bidrar vi till en förbättrad miljö för dem som vistas där. Långsiktigt och systematiskt arbetar vi med att integrera energi- och miljötank i hela vår verksamhet.

Vår målsättning är att vara en ledande leverantör av energieffektiva och miljövänliga tjänster. Det ställer höga krav på såväl vårt erbjudande som hur vi arbetar med vår egen miljöbelastning.

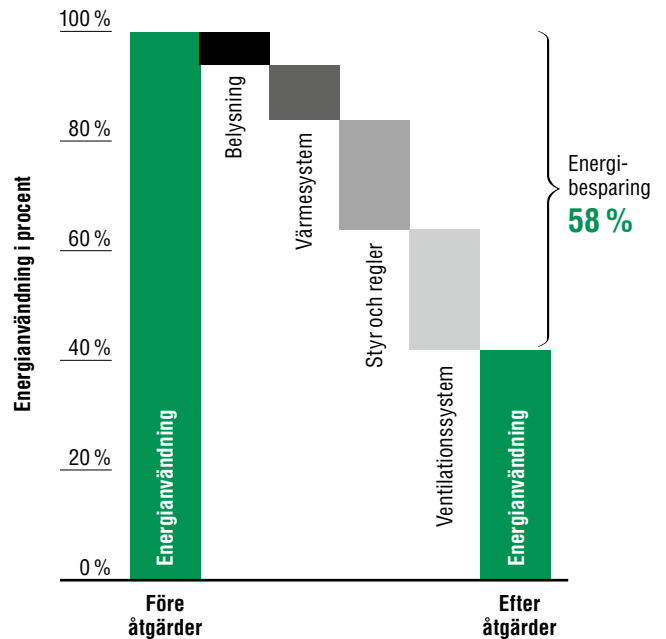
Bravidas arbete i våra kunders fastigheter och anläggningar har positiv inverkan när nya och bättre installationer minskar såväl energianvändning som miljöpåverkan. I ljuset av ökade krav på hållbara lösningar får effektiva installations- och servicelösningar en allt viktigare roll när våra kunder utvecklar sina fastigheter.

Vår ambition är att bli tydligare och starkare inom vårt erbjudande för energibesparande och miljövänliga åtgärder. För att lyckas har vi ett stort ansvar att utbilda och öka medvetenheten om de möjligheter som finns både bland våra medarbetare och våra kunder.

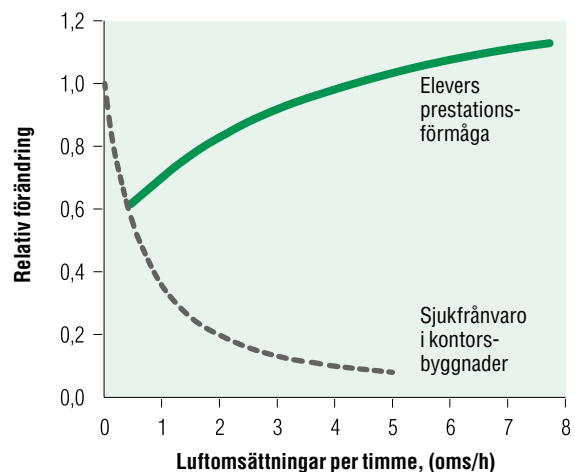
MINSKAD ENERGIANVÄNDNING OCH MILJÖBELASTNING

Ute i våra avdelningar drivs många olika projekt som framgångsrikt minskar våra kunders energianvändning och miljöbelastning samtidigt som vi skapar bättre miljöer att vistas i. Vi arbetar för att öka kunskapsöverföringen mellan våra avdelningar och sprida användningen av de bästa lösningarna. I vårt serviceinitiativ arbetar vi för att stärka våra serviceledares och montörers engagemang och förmåga att proaktivt identifiera, föreslå och genomföra förbättringsåtgärder hos våra kunder.

FYRA EFFEKTIVA ÅTGÄRDER FÖR MINSKAD ENERGIANVÄNDNING I EN FASTIGHET ¹⁾

SJUKFRÅNVARO RESP. PRESTATIONSFÖRMÅGA I FÖRHÅLLANDE TILL LUFTOMSÄTTNING PER TIMME ²⁾

Diagrammen visar hur installationstekniska åtgärder kan både minska energianvändning och förbättra prestationsförmåga och hälsa.

¹⁾ Bravida

²⁾ Ventilation and performance of school work. Proceedings of REHVA Cilm Congress, 2005. Wargocki P, Wyon D, Jark L. Ventilation and performance in office work. Indoor Air Journal, vol. 18, pp 28-36, 2006. Olli Seppänen, William J Fisk, QH Lei.

ENERGIBESPARINGAR OCH BÄTTRE MILJÖ

LED

LED – ett enkelt sätt att spara energi och minska koldioxidutsläpp

Att installera LED-lampor är en hållbar investering som ger ett tydligt avtryck både för miljön och i plånboken. Bravida föreslår och genomför årligen ett stort antal skiften av armaturer.

Bravida Norge har skapat ett erbjudande tillsammans med Philips som är ledande leverantör av LED-belysning. I dagsläget finns stora kontorsytor, parkeringshus och lagerlokaler som har konventionell belysning. Med Bravidas erbjudande kan serviceledare lätt visa kunden vilka besparingar som kan göras.

Ett enkelt exempel är en matsal med 24 ljuspunkter. Om den traditionella belysningen byts mot LED-belysning sparar kunden 5 688 kwh per år, vilket motsvarar cirka 4 550 NOK. Lampornas inköpskostnader är dyrare, men å andra sidan krävs inget underhåll. Återbetalningstiden är tre år och samtidigt har kunden sparat 2 390 kg i CO₂-utsläpp.

SERVICE, EL, VENTILATION

Service som får barnens och personalens vardag att fungera

Bravida TSM (avdelningen för teknisk fastighetsdrift) utför service av el och ventilation samt teknisk service på Stockholms skolor på uppdrag av Skolfastigheter i Stockholm, Sisab.

– Vi levererar en modern avhjälpande service där vi integrerar vårt avhjälpningssystem i Sisabs befintliga it-system, säger Hamid Bakhtiari, kundansvarig på Bravida TSM.

Det skapar en effektiv felanmälan med snabb service.

– Teknisk service är centralt för att vardagen ska fungera för barnen och personalen i våra skolor. Sisab ser mycket positivt på att Bravida nu tagit steget och blivit en av Sisabs avtalspartners inom detta viktiga område, säger David Sundgren, upphandlingschef på Sisab.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Energieffektivisering halverar lagrets kostnader

Företaget T-Emballage i den småländska orten Vetlanda har en tydlig ambition att minska sin energianvändning. Tillsammans med Bravida arbetar de för att långsiktigt reducera sina energikostnader i två lagerlokaler som tillsammans mäter dryga 20 000 m². Med hjälp av smart el- och styrteknik kan T-Emballage använda sig av de givare och sensorer som redan finns installerade i de två stora lagerlokalerna för att pressa ner kostnaderna för el och fjärrvärme. Mycket av Bravidas arbete handlar om att skapa energidata och att synliggöra resultatet för de anställda.

– Genom att visualisera energidata har vi gett kunden möjlighet att kontrollera elförbrukningen och styra den, berättar Per Svensson på Bravidas elavdelning i Vetlanda.

T-Emballage lägger ner mycket arbete på analys och uppföljning och det har gett resultat. I det äldsta lagret har man halverat både sin energianvändning och användandet av fjärrvärme. Och i det nyare lagret ger smart el- och styrteknik tillsammans med modern byggteknik ännu bättre förutsättningar för låg energianvändning.

VATTENMILJÖ

Herning Vand har installerat ett nytt framtidssäkrat pumpsystem

Danska Herning Vand är en viktig aktör inom vattenmiljö. 200 pumpstationer och 13 reningsverk säkerställer rent dricksvatten och miljövänlig hantering av avlopps- och regnvatten till kommunens invånare.

Det nya framtidssäkrade pumpsystemet som Herning Vand har installerat i Herning, är framtaget i nära samarbete med Martin Laurberg från Bravidas el-avdelning tillsammans med Schneider Electric.

Pumpsystemet kommer till exempel att hantera stora mängder regnvatten som ska pumpas från ett område till ett annat i händelse av skyfall. Det ställer stora krav på själva lösningen, men också på ledning och styrning av systemet.

– Vi har installerat en lösning där kontroll och övervakning blir långt enklare för Herning Vand. Om ett fel uppstår med pumparna i systemet, kan man tydligt se var och vad som är problemet och på så vis förbereda insatsen innan vi kör ut och löser det. Detta sparar tid och resurser, berättar Martin Laurberg.

VÅR EGEN MILJÖPÅVERKAN

Bravidas mest betydande miljöaspekter utgörs av områdena resor, transporter, energianvändning i installationer samt avfall och behandlas i företagets miljömål.

Bravida genomför en årlig verksamhetsplanering där målen bryts ned och dokumenteras i mål-, strategi- och handlingsplaner. Mätning och uppföljning av resultat sker löpande och på årsbasis.

Med en decentraliserad verksamhet är konsistent mätning och uppföljning av våra miljömål mer komplext. Därför arbetar vi för att öka kvaliteten i våra mätningar för att stärka koncerngemensam uppföljning och styrning framåt.

UPPFÖLJNING KLIMATUTSLÄPP

Vad gäller vår egen miljöbelastning är företagets viktigaste mål att minska drivmedelrelaterade utsläpp av CO₂ per km med minst tre procent årligen. I koncernen finns totalt över 5 000 leaseade fordon. Att minska utsläpp av CO₂ är därför ett viktigt nyckeltal. Mätningar och uppföljning görs i respektive land. Under 2016 genomförs ett arbete för att säkra kvaliteten i underlagen från våra leasingleverantörer för att på så sätt möjliggöra enhetlig och gemensam rapportering på koncernnivå till kommande år.

Sverige har den största andelen av bilflottan med majoriteten av fordonen från en enskild leasingleverantör. Här visar vår uppföljning att total körsträcka ökat och drivmedelsrelaterade utsläpp minskat under 2015. Sammantaget innebär det ett medelutsläpp om 210 g CO₂/km och att utsläppen av CO₂ minskat med 12,7 g/km eller -5,7 % jämfört med utfallet 2014*.

*Resultat från Autoplan Sverige avseende de 2 563 fordon Autoplan tillhandahållit Bravidas svenska verksamhet. Siffrorna baseras på faktiska mängder drivmedel omräknat till CO₂ enligt well-to-wheel (livscykelperspektiv). Uppföljning av utfall från mindre leasingbolag respektive norska och danska fordon sker nationellt.

LAGAR, BESTÄMMELSER OCH TILLSTÅND

Bravidas verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och bestämmelser utifrån ledningssystem och gemensamma arbetsätt som minskar riskerna för föroreningar eller andra olägenheter för människors hälsa eller miljön. Bravidas verksamhet omfattas inte av tillståndskrav för miljöfarlig verksamhet. I fall med anmälnings- eller tillståndsplikt, till exempel tillstånd för transport av farligt avfall i Sverige, hanteras detta av organisationen i respektive land. Ärendets typ avgör om hanteringen sker på central eller lokal nationell nivå.

NYA MÅL

Under 2015 har vi också etablerat nya mål för att stärka våra avdelningars energi- och miljöfokus.

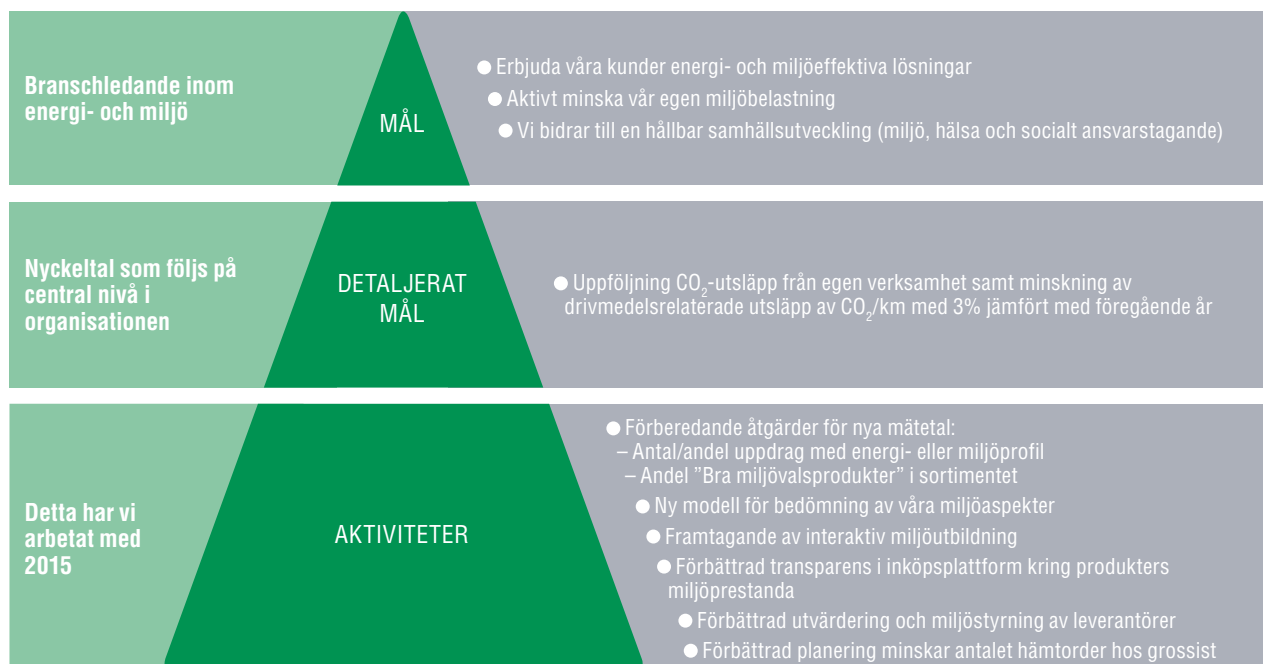
”Bra miljövalsprodukter”

Under 2015 har beslut tagits om införande av ”Bra miljövalsprodukter” i vårt utvalda inköpssortiment Bravidasortimentet. För ”Bra miljövalsprodukter” införs förtydligade krav gällande redovisning av artiklars miljö-, energi- och hälsa/säkerhetsprestanda i samband med inköpskvalificering av tillverkare och grossister. Under 2016 påbörjas arbetet med att ta fram underlag för att välja ut ”Bra miljövalsprodukter” i Bravidas rekommenderade produktsortiment.

Projekt med förstärkt energi- och miljöprofil

Vi inleder också mätning och uppföljning av andelen uppdrag med energi- eller miljöprofil. Under det gångna året har Bravidas affärssystem anpassats för att möjliggöra mätning via koncernens gemensamma styrkort.

MILJÖMÅL

SAMHÄLLSUTVECKLING

Som en av de ledande aktörerna inom installation och service är Bravida med och utvecklar dagens och morgondagens samhälle. Vi vill erbjuda hållbara och trygga lösningar, lära upp framtidens installatörer, stödja forskning och bidra till branschens och samhällets utveckling.

FRAMTIDENS INSTALLATÖRER

Att arbeta i installations- och servicebranschen är ett framtidsyrke. Över tid har installationer blivit allt viktigare del av fastigheters och anläggningars funktion. En hållbar utveckling framåt kräver funktionella och hållbara lösningar. Därmed har också kraven på kompetens och utbildning i branschen förändrats. Andelen ingenjörer och högskoleutbildad personal ökar, men det behövs ytterligare kompetens för att driva utvecklingen framåt. Samtidigt höjs också kraven på skickliga tekniker och montörer som ska kunna installera och underhålla nya installationer.

ÖKAT SAMARBETE MED HÖGSKOLOR

Som ett led i att öka intresset för branschen bland ingenjörer förstärker Bravida synligheten och närvaron på universitet och

högskolor i hela Norden. Vi träffar och knyter kontakter med studenter och lärare. Sedan några år tillbaka samarbetar vi med KTH och är delaktiga i utbildningen "byggteknik och design" genom en kurs i installationsteknik. 2015 etablerade Bravida också ett forskningssamarbete med KTH (Kungliga Tekniska högskolan) i Stockholm, läs mer om det i faktarutan nedan.

YRKESKOLOR ÄR VIKTIGA

Våra 243 avdelningar i Norden har ansvar för kontakten med yrkesskolor. Där sker olika initiativ för att skapa relationer med nästa generation tekniker och montörer. Vi erbjuder praktikplatser och lärlingsanställningar inom våra teknikområden, vilket i sin tur kan leda till en långsiktig relation.

BRAVIDA SAMARBETAR MED WATERAID

Bravida är samarbetspartner med organisationen WaterAid som arbetar i världens fattigaste samhällen för att alla människor ska få hållbar tillgång till vatten och sanitet, något som är helt grundläggande för alla samhällens utveckling. För oss i Norden är tillgång till vatten och sanitet en självklar och grundläggande rättighet som alla borde ha tillgång till. Men idag saknar miljontals människor runtom i världen rent vatten och tillgång till en toalett. Vi bidrar finansiellt och stödjer organisationen genom att belysa betydelsen av deras arbete.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Samarbete med KTH utvecklar energismarta lösningar

Effektiv användning av våra naturresurser är en stor utmaning för vår värld. Genom energisnåla tekniska lösningar, som installeras och underhålls på rätt sätt, kan Bravida bidra till en hållbar utveckling.

Som ett steg mot detta har Bravida startat ett samarbete med KTH (Kungliga Tekniska högskolan) och anställt en teknisk doktor som har specialiserat sig inom lågtemperatursystem vid KTH:s avdelning för strömnings- och klimatteknik. Parterna ska samverka kring forskning och utvecklingsfrågor inom framförallt lågtempererad uppvärmning.

– Tidigare har jag visat att värmeavgivningen från befintliga radiator-system kan förbättras avsevärt genom en väl genomtänkt kombination av radiatorer och byggnaders tilluftssystem. Det medför både energibesparingar och bättre inomhusklimat. Tillsammans med Bravida vill jag arbeta för att den här typen av lösningar ska utvecklas i praktiken, säger Adnan Ploskic, teknisk doktor och verksamhetsutvecklare på Bravida.

Målet är också att öka kompetensen i installationsbranschen och att skapa mer tillämpningsbar forskning som snabbare omsätts till produktion, vilket kommer till nytta för våra kunder och samhället.

Rent vatten ger samhällen liv

På besök i Zambia

I Norden är rent vatten och fungerande sanitet en självklarhet. Bravida spelar en viktig roll i att förenkla människors vardag genom att förse fastigheter och anläggningar med livgivande funktioner – bland annat funktioner för vatten.

Men vardagen ser annorlunda ut i andra delar av världen. Idag lever 650 miljoner människor utan tillgång till rent vatten och 2,36 miljarder människor saknar tillgång till en toalett. Därför stödjer Bravida hjälporganisationen WaterAid som arbetar för att utsatta länder ska kunna bygga ett fungerande samhälle med grundläggande funktioner för vatten och sanitet.

För att skapa medvetenhet och förståelse för WaterAids arbete besökte Bravidas projektledare Dennis Östensson och ledande montör Christoffer Bjuggfält WaterAid i Zambia under 2015. Förhållandena skiljer sig mellan samhällen som har tillgång till rent vatten och sanitet och de som saknar det. Dennis Östensson berättar:

– En mamma i en av byarna delade med sig av sin historia. Hon berättade om hur hon och de andra kvinnorna i byn fick lägga flera timmar om dagen åt att hämta hem vatten till sina hushåll. Ibland från vattenkällor som låg långt ifrån byn i besvärlig terräng. Tid som de istället kunnat ägna åt att vara med och utveckla sin by.

Besöket i Zambia åskådliggjorde hur tillgång till vatten är livsavgörande för samhällets fortsatta tillväxt och utveckling.

Hållbar tillväxt enligt Bravida

- Att erbjuda lösningar som sparar energi.
- Att erbjuda material och produkter med låg miljöpåverkan.
- Att erbjuda lösningar som ger brukaren en trygg, säker och hälsosam miljö.
- Att erbjuda våra kunder en leverantör som aktivt arbetar för att minska CO₂-utsläppen i hela leveranskedjan.
- Att garantera en hög och jämn kvalitet i alla leveranser.
- Att erbjuda våra kunder en effektiv produktion som tar vara på våra gemensamma resurser.
- Att erbjuda en trygg och säker arbetsplats.
- Att erbjuda våra medarbetare ett utvecklande arbete, där idéer och förslag tas till vara.
- Att ha en hög affärsetik.
- Att respektera mänskliga rättigheter, där jämlikhet och mångfald är viktiga delar.
- Att ta ansvar för hållbarhet när vi väljer leverantörer.

